Gatuserveringar

Gatuserveringarna i Borgholm har blivit allt populärare och antalet växer för varje år. Det är en glädjande utveckling som överensstämmer med viljan att göra Borgholm till en levande och upplevelserik sommarstad. Med rätt utformning kan gatuserveringarna bidra till att försköna stadsmiljön ytterligare.

Gatuserveringar kan vara alltför dominerande eller alltför inbyggda. De kan ha för starka färger, dålig design eller för stora reklambudskap som gör gatan stökig och övermöblerad.

Serveringarna annonserar sig ibland på helhetens bekostnad och tar överhanden. För att bli det tillskott alla önskar är det därför nödvändigt att ställa krav på deras utformning.

Ser vi oss omkring hur andra omtyckta sommarstäder ordnat gestaltningen finner vi här klara riktlinjer Göteborg, Helsingborg och Malmö är goda exempel. Allt fler europeiska städer har ambitionen att skapa en vacker och behaglig stadsmiljö och använder detaljerade riktlinjer och program för gestaltningen.

Allmänt

- Låt gatuserveringens form och färg inordna sig i Borgholms vackra gatubild och bidra till en trevlig sommarstämning utan att dominera. Välj enkla och robusta material som trossar, kraftiga kanvastyger, sten, järn i pollare, smide i räcken samt trä eller metall i möbler. Undvik stora reklambudskap, starka färger och plastmöbler.

- Anpassa serveringen till husets fasadindelning, karaktär och färger. Undvik material och utrustning som förknippas med villaträdgårdar eller lantliga idyller. Serveringen ska passa in i stadsmiljön

- Låt gatuserveringen vara så öppen som möjligt. Undvik väggar och tak och begränsa avskärmningarna så långt det går. Använd lätta markiser och parasoller i brandsäkra material och om avgränsning erfordras, använd smidesräcken, rep eller blomsterarrangemang. Kontakten mellan serveringen och gatans skådespel är viktig och bör inte brytas med exempelvis väggar och glaspartier.

- Anlita professionell hjälp av t.ex. arkitekt för att ge gatuserveringen en egen och lockande profil samtidigt som den smälter in i stadsbilden. En fristående expert kan ofta hitta kloka lösningar och skapa den intressanta serveringen som lockar fler gäster.

- I ”Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Borgholms kommun” finns grundläggande bestämmelser om allmän ordning och säkerhet på offentlig plats. Regler för markiser, flaggor, skyltar, affischering m.m. redovisas i dessa föreskrifter.

En enkel genomsiktlig avskärmning med möblerna placerade direkt på marken ger ett trivsamt intryck.

Denna gatuservering har en egen lockande profil samtidigt som den smälter in i gatubilden.

Om nedanstående villkor uppfylls krävs inte bygglov. Dock ska polisens tillstånd inhämtas medan miljö- och byggnadsförvaltningen är rådgivare.

Med samma typ av parasoll har utformningen hos dessa två gatuserveringar samordnats vilket ger ett samlat och lugnt intryck.

Placering

- Gatuservering ska ligga i direkt anslutning till verksamhetslokalens vägg och får uppta en längd utmed fasaden som motsvarar verksamhetslokalens fasadlängd, om det är lämpligt från trafiksynpunkt. Om verksamhetslokalens fasadlängd är uppenbart otillräcklig kan gatuserveringen göras större. Då krävs berörda grannars tillstånd. Gatuserveringen får aldrig ligga framför annans entré.

- Serveringen får inte anordnas på körbana, parkeringsplatser eller inom 10 meter från gatukorsning utan särskild prövning.

- Angöring för varuleveranser m.m. ska kunna ske på ett trafiksäkert sätt samt enligt yrkesinspektionens medgivande.

- På gågator ska det finnas ett minst 2,5 meter brett utrymme för gångtrafik, sopbil etc. som är fritt från parasoller eller andra hinder.

- Serveringen får som största djup ha trottoarens bredd d.v.s. ca 3,4 meter från husfasaden. Möjlighet till djupare servering efter särskild prövning.

- Gatuserveringen skall placeras direkt på marken som är slät och utan nivåskillnader.

Denna gatuservering ger ett välordnat och prydligt intryck med sina enkla och enhetliga möbler. Observera att serveringen sträcker sig fram till markeringen mellan trottoaren och körbanan.

Kommunens handläggare för markupplåtelse kan ge besked om var på gatumarken serveringar får placeras.

Miljö- och byggförvaltning kan i osäkra fall ge besked om den planerade gatuserveringen kräver bygglov.

Med ovanstående regler för bygglovbefriade gatuserveringar har kommunen angivit den önskvärda gestaltningen för en god anpassning till Storgatans miljö. Avsteg från dessa regler kräver bygglov och/eller särskilt tillstånd från miljö- och byggnadsförvaltningen och kommer att prövas mycket restriktivt.

Obs! Allt i anspråkstagande av offentlig plats kräver polistillstånd.

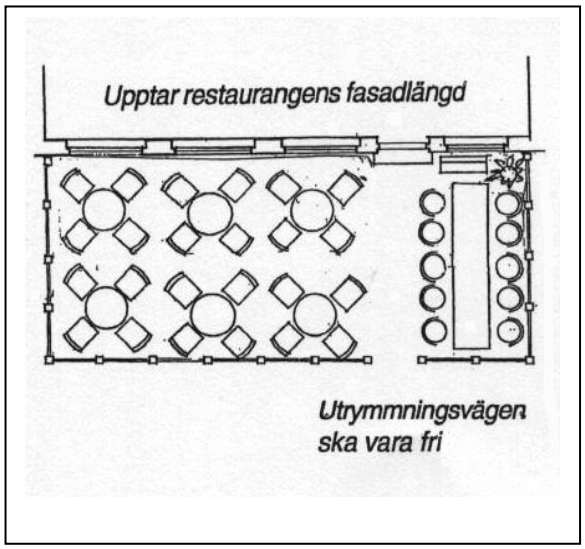

Figuren visar de regler som gäller för upplåtelse av mark till uteserveringarna.

Tidsperiod

Gatuservering beviljas endast tillstånd under den tid som aktuell gata är gågata enligt lokala trafikföreskrifter. På gator som inte är gågator sker prövning av utformning och tid i varje enskilt fall.

En gatuservering frikopplad från husfasaderna lämnar trottoarer och skyltfönster fria.

Kontakten med gatulivet är gatuserveringens ”affärsidé”. Här är ett bra exempel på en servering som samverkar med den omgivande staden.

I direkt anslutning till restaurangen, möblerna direkt på marken och en enkel avskärmning – så bör gatuserveringarna se ut i Borgholms innerstad.

Med enkla medel kan gatuserveringen bli en trivsam del i gatumiljön. Här ger enkla räcken och parasoller ett vårdat intryck.

Upplåtelse av allmän plats

- Gatuserveringar som tar gångbana och del av körbana i anspråk kan endast komma ifråga på gågator.
- Kommunens markupplåtare ska tillsammans med den sökande besiktiga och godkänna marken innan den tas i anspråk.
- Sökanden ska bekosta sådana ingrepp i gatan eller ändringar av gatumöbleringen, t.ex. flyttning av soffor och urnor, som är föranledda av gatuserveringen samt även bekosta återställandet.
- Sökanden får acceptera akuta ledningsreparationer på allmän platsmark.
- Sökanden ska besörja renhållningen av omgivande mark in till 3 meter från upplåtelseområdet. Städning ska ske dagligen omedelbart efter stängning.
- Parasoller, möbler, avgränsningar etc. ska rymmas inom den upplåtna ytan. Det utrymme som nyttjas för gatuservering skall inte hindra framkomligheten för handikappade, dispenstrafik eller renhållningsfordon.
- Reklamskyltar/trottoarpratare, varuexponering eller andra reklamanordningar kan under vissa förutsättningar få placeras utmed den egna lokalens husfasad. Särskilt tillstånd skall sökas.
- Besiktning under och efter upplåtelsen ska göras av kommunens markupplåtare.
- Hyran för nyttjande av offentlig plats framgår av kommunens taxereglemente och debiteras av Borgholm Energi AB.
- Störningar från gatuserveringen är i första hand en ordningsfråga för polisen. Störande musik från gatuserveringen kommer att påtalas av miljö- och byggförvaltningen
- Observera att högtalarförstärkt underhållning utomhus fordrar tillstånd från Polismyndigheten.

Vid överträdelse av ovanstående regler om placering, utformning, tid och upplåtelse kommer tillstånd att omprövas.

Serveringstillstånd

Socialnämnden i kommunen beviljar serveringstillstånd med stöd av alkohollagen (1994:1738).

För gatuserveringar gäller bland annat:

- tydlig avgränsning av området enligt ovanstående regler för utformning
- sittplats vid bord
- betryggande uppsikt

För festivaler och annan tillfällig servering till allmänheten och slutna sällskap gäller särskilda regler.

Avskärmningar behövs bara då serveringen har utskänkningstillstånd, och ska då vara smäckra och genomsiktliga. Bord och stolar ska stå direkt på marken.

Ansökan

- Ansökan om begagnande av offentlig plats inlämnas till Polismyndigheten mot en avgift.
- Ansökan sker på särskild blankett och skall inlämnas senast 30 april det år ansökan om gatuservering avser.
- Till ansökan skall bifogas ritning och kort beskrivning över gatuserveringen med mått, material, färg m.m. Om sökanden inte är fastighetsägare skall det till ansökan bifogas fastighetsägarens godkännande över placering och utformning. Om gatuservering tar mark i anspråk utanför det egna verksamhetsområdet skall även godkännande från granne bifogas.
- Tag gärna kontakt med miljö- och byggförvaltningen för rådgivning innan du lämnar in din ansökan till polisen.
- Efter cirka en månad kommer tillståndet från Polismyndigheten. Markupplåtelseavgiften framgår av tillståndet och faktureras separat genom Borgholm Energi AB.
- Om problem eller tveksamheter uppstår vid tillståndsgivningen, t.ex. krav på bygglov eller andra tillstånd, kommer Ni att kontaktas.

Adress- och telefonlista

BORGHOLMS KOMMUN
Stadshuset
Box 52
387 21 Borgholm
Tel. 0485-880 00

Markupplåtelse
Planeringschef Christer Petersson
Tel. 0485-880 50

Miljö- och byggnadsförvaltningen
Stadsarkitekt Leo. Eriksson
Tel. 0485-880 40
Byggnadsinspektör Lennart Bohlin
Tel. 0485-880 43
Livsmedelsinspektör Thomas Fredriksson
Tel. 0485-880 48

Socialförvaltningen
Alkoholhandläggare Bo Johansson
Tel. 0485-880 29

POLISMYNDIGHETEN
Borgholms polisstation
Stenbergsgatan 4
387 34 Borgholm
Tel. 0485-879 00

Utgivare: Borgholms kommun 2005
Text & Layout: Leo. Eriksson
Fotograf: Erik Bergholm

Bilderna i denna folder ska ses som goda exempel på gatuserveringars utformning.